TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 14. maijā *

Lieta C-161/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *hof van beroep te Antwerpen* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 8. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 18. aprīlī, tiesvedībā

Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely BV

pret

Belgische Staat.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*] (referents), tiesneši A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Internationaal Verhuis- en Transportsbedrijf Jan de Lely BV* vārdā — S. Sablons [*S. Sablon*], *advocaat*,

— Beļģijas valdības vārdā — Ž. K. Allo [*J. C. Halleux*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — S. Šēnbergs [*S. Schønberg*] un F. Ronkess Agerbēks [*F. Ronkes Agerbeek*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 1991. gada 12. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1593/91, ar ko īsteno Padomes Regulu (EEK) Nr. 719/91 par TIR karnešu un ATA karnešu izmantošanu Kopienā par tranzīta dokumentiem (OV L 148, 11. lpp.; turpmāk tekstā — "Īstenošanas regula"), 2. panta 1.–3. punktu, aplūkojot tos kopā ar 1975. gada 14. novembrī Ženēvā parakstītās Konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, izmantojot TIR karneti (turpmāk tekstā — "TIR konvencija"), 11. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely BV* (turpmāk tekstā — "*Jan de Lely*") un *Belgische Staat* [Beļģijas valsti] par nodokļu un citu maksājumu, kas maksājami saistībā ar starptautisku pārvadājumu, kas veikts izmantojot TIR karneti, piedziņu.

Atbilstošās tiesību normas

TIR tranzītam piemērojamās tiesību normas

3 Beļģijas Karaliste ir TIR konvencijas dalībniece, tāpat kā Eiropas Kopiena, kas to apstiprināja ar Padomes 1978. gada 25. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2112/78 (OV L 252, 1. lpp.). Šī konvencija attiecībā uz Kopienu stājās spēkā 1983. gada 20. jūnijā (OV L 31, 13. lpp.).

4 TIR konvencijā cita starpā ir paredzēts, ka par precēm, kuras pārvadā saskaņā ar šajā konvencijā paredzēto TIR procedūru, muitas iestādēs ceļā nav jāmaksā vai jāiesniedz ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļu un citu maksājumu rīkojumi.

5 Lai šo iespēju varētu īstenot, TIR konvencijā ir noteikts, ka precēm visā to pārvadāšanas periodā ir jābūt pievienotam vienveidīgam dokumentam — TIR karnetei, ko izmanto pārvadājuma likumības kontrolei. Tāpat tajā ir prasīts, lai saskaņā ar tās 6. panta noteikumiem par pārvadājumiem galvotu līgumslēdzēju pušu apstiprinātas apvienības.

6 TIR konvencijas 6. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Katra [Jebkura] Līgumslēdzēja puse, ievērojot tās noteiktos nosacījumus un galvojumus, var atļaut iestādēm izdot TIR karnetes, vai nu tieši, vai ar atbilstošo iestāžu starpniecību, un būt galvotāja [sniegt galvojumu]."

7 TIR karnete sastāv no lapu komplekta, kurā ir lapa Nr. 1 un lapa Nr. 2 ar atbilstošiem pasakņiem, uz kuriem norādīta visa vajadzīgā informācija, un viens lapas pāris tiek izmantots katrā šķērsotajā teritorijā. Pārvadājuma sākumā lapa Nr. 1 tiek iesniegta nosūtītāja muitas iestādē. Pārbaude notiek, kad no izvešanas muitas iestādes, kas atrodas tajā pašā muitas teritorijā, tiek atdota atpakaļ lapa Nr. 2. Šo procedūru atkārto katrā šķērsotajā teritorijā, izmantojot dažādus lapu pārus, kas atrodas vienā un tajā pašā karnetē.

8 Saskaņā ar TIR konvencijas 8. pantu:

"1. Galvotāja apvienība uzņemas samaksāt ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kā arī soda naudu [nokavējuma procentus], kas jāmaksā saskaņā ar tās valsts muitas normatīvajiem aktiem, kurā ir atklāts pārkāpums saistībā ar TIR pārvadājumu. Tā ir solidāri atbildīga par to, lai personas, kurām iepriekšminētās summas ir jāmaksā, to izdarītu.

2. Gadījumos, kad Līgumslēdzējas puses likumi un noteikumi neparedz maksāt ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kā noteikts iepriekš 1. pantā [punktā], galvotāja apvienība uzņemas ar tādiem pašiem nosacījumiem samaksāt summu, kas ir līdzvērtīga ievedmuitas un izvedmuitas nodokļu un citu maksājumu, kā arī soda naudas [nokavējuma procentu] summai.

3. Katra Līgumslēdzēja puse nosaka maksimālo summu par vienu TIR karneti, ko var prasīt no galvotājas apvienības, pamatojoties uz iepriekšminēto 1. un 2. punktu.

4. Galvotājas apvienības atbildība attiecībā pret tās valsts iestādēm, kurā atrodas nosūtītāja muitas iestāde, iestājas brīdī, kad muitas iestāde pieņem TIR karneti. Nākamajās valstīs, caur kurām preces ved saskaņā ar TIR procedūru, šī atbildība iestājas brīdī, kad preces ieved [..].

[..]

7. Ja ir jāmaksā šā panta 1. un 2. punktā minētās summas, kompetentās iestādes pirms prasības iesniegšanas pret galvotāju apvienību pēc iespējas liek maksājumu izdarīt personai vai personām, kas ir tieši atbildīgas."

9 TIR konvencijas 11. panta redakcija ir šāda:

"1. Ja TIR karnetes procedūra nav pabeigta vai ir pabeigta ar nosacījumiem, kompetentās iestādes nav tiesīgas likt galvotājām apvienībām maksāt 8. panta 1. un 2. punktā minētās summas, izņemot gadījumus, kad viena gada laikā no TIR karnetes apstiprināšanas dienas tās ir rakstiski paziņojušas iestādei par nepabeigšanu vai pabeigšanu ar nosacījumiem. To pašu noteikumu piemēro, ja pabeigšanas sertifikāts ir iegūts nelikumīgi vai ar krāpšanu, tikai [taču šajā gadījumā paredzētais] termiņš ir divi gadi.

2. Prasību samaksāt 8. panta 1. un 2. punktā minētās summas galvotājai apvienībai iesniedz ne ātrāk kā 3 mēnešus pēc dienas, kurā iestāde informēta, ka karnetes procedūra nav pabeigta vai ir pabeigta ar nosacījumiem, vai ka pabeigšanas sertifikāts ir iegūts nelikumīgi vai ar krāpšanu, un ne vēlāk kā divus gadus pēc šās dienas. Tomēr gadījumos, par kuriem iepriekšminēto divu gadu laikā ir iesākta tiesvedība, visas maksājumu prasības jāiesniedz viena gada laikā no dienas, kad stājas spēkā tiesas spriedums.

3. Galvotājai apvienībai ir trīs mēneši no dienas, kad pret to ir iesniegta maksājuma prasība, lai samaksātu prasītās summas. Samaksātās summas iestādei atmaksā, ja divu gadu laikā no dienas, kurā iesniegta maksājuma prasība, muitas iestādes konstatē, ka saistībā ar attiecīgo pārvadājumu pārkāpuma nav bijis."

10 TIR konvencijas 19. pantā ir noteikts:

"Precēm un autotransporta līdzeklim, sakabinātiem transportlīdzekļiem vai konteineram TIR karneti uzliek nosūtītājā muitas iestādē. Izbraukšanas valsts muitas amatpersonas veic tādus pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai pārliecinātos par preču saraksta pareizību un/vai par to, ka ir uzlikta muitas plomba, vai lai pārbaudītu, vai muitas plombu ir uzlikušas pienācīgi pilnvarotas personas minēto muitas amatpersonu uzdevumā."

11 Saskaņā ar šīs konvencijas 21. pantu:

"Katrā muitas iestādē ceļā un galamērķa muitas iestādēs autotransporta līdzekli, sakabinātus transportlīdzekļus vai konteineru kopā ar kravu un attiecīgo TIR karneti uzrāda muitai pārbaudei."

12 TIR konvencijas 37. pantā ir noteikts:

"Ja nav iespējams noteikt, kurā teritorijā pārkāpums ir veikts, uzskata, ka tas ir noticis tās Līgumslēdzējas puses teritorijā, kur tas ir konstatēts."

Kopienu tiesības

13 Padomes 1991. gada 21. marta Regulas (EEK) Nr. 719/91 par TIR karnešu un ATA karnešu izmantošanu Kopienā par tranzīta dokumentiem (OV L 78, 6. lpp.) 1. pantā ir noteikts:

"Ja saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem preču pārvadāšana no viena Kopienas punkta uz otru tiek veikta, izmantojot starptautisko preču pārvadāšanas procedūru, izmantojot TIR karnetes (TIR konvencija), Kopiena saistībā ar TIR karnešu izmantošanas sistēmu šī pārvadājuma ietvaros tiek uzskatīta par vienu teritoriju, kas definēta Padomes 1984. gada 23. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2151/84 par Kopienas muitas teritoriju [..], kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Regulu (EEK) Nr. 4151/88 [..]."

14 Regulas Nr. 719/91 10. pantā ir paredzēts:

"1. Šis pants ir piemērojams, neskarot TIR un ATA konvenciju speciālās tiesību normas par galvotāju apvienību atbildību TIR vai ATA karnetes lietošanas laikā.

2. Ja tiek konstatēts, ka pārvadājuma, kas veikts, izmantojot TIR karneti, vai pārvadājuma, kas veikts, izmantojot ATA karneti, laikā vai saistībā ar to kādā dalībvalstī ir izdarīts nodarījums vai pārkāpums, iespējamo muitas nodokļu un citu maksājumu piedziņu saskaņā ar Kopienas vai valsts tiesību noteikumiem veic minētā dalībvalsts, neskarot kriminālprocesuālās darbības.

3. Ja nav iespējams noteikt, kurā teritorijā nodarījums vai pārkāpums izdarīts, tiek pieņemts, ka tas ir izdarīts tajā dalībvalstī, kurā tas atklāts, ja vien paredzētajā termiņā kompetentajām iestādēm pieņemamā veidā netiek iesniegti pierādījumi par pārvadājuma likumību vai vietu, kurā nodarījums vai pārkāpums ir faktiski izdarīts.

Ja tādi pierādījumi netiek sniegti un tādēļ nodarījumu vai pārkāpumu uzskata par izdarītu dalībvalstī, kurā tas atklāts, par attiecīgajām precēm maksājamos nodokļus un citus maksājumus iekasē minētā dalībvalsts saskaņā ar Kopienas vai valsts tiesību noteikumiem.

Ja vēlāk konstatē dalībvalsti, kurā nodarījums vai pārkāpums faktiski izdarīts, tad par precēm tādā dalībvalstī maksājamos nodokļus un citus maksājumus (izņemot tos, ko atbilstīgi otrajai daļai iekasē kā Kopienas pašas resursus) šai dalībvalstij atlīdzina tā dalībvalsts, kurā nodokļi un attiecīgie maksājumi iekasēti sākotnēji. Šajā gadījumā pārmaksājumus atlīdzina personai, kas sākotnēji veikusi maksājumus.

Ja nodokļu un citu maksājumu summa, kas sākotnēji iekasēta un ko atlīdzinājusi piedziņu veikusī dalībvalsts, ir mazāka par nodokļu un citu maksājumu summu, kas jāmaksā tajā dalībvalstī, kurā nodarījums vai pārkāpums ir faktiski izdarīts, šī dalībvalsts saņem attiecīgo starpību saskaņā ar Kopienu vai valsts tiesību noteikumiem.

Dalībvalstis pieņem noteikumus, kas vajadzīgi, lai novērstu visus nodarījumus vai pārkāpumus un uzliktu iedarbīgus sodus par tiem."

15 Īstenošanas regulas 2. pantā ir noteikts:

"1. Ja tiek konstatēts, ka pārvadājuma, kas veikts, izmantojot TIR karneti, vai pārvadājuma, kas veikts, izmantojot ATA karneti, laikā vai saistībā ar to ir izdarīts nodarījums vai pārkāpums, kompetentās iestādes par to paziņo TIR vai ATA karnetes turētājam un galvotājai apvienībai termiņā, kas noteikts TIR konvencijas 11. panta 1. punktā vai ATA konvencijas 6. panta 4. punktā.

2. Pierādījumus par to, ka ar TIR vai ATA karneti veikts pārvadājums ir noticis likumīgi Regulas (EEK) Nr. 719/91 10. panta 3. punkta pirmās daļas izpratnē, ir jāiesniedz termiņā, kāds noteikts attiecīgi TIR konvencijas 11. panta 2. punktā vai ATA konvencijas 7. panta 1. un 2. punktā.

3. Pierādījumus kompetentajām iestādēm pieņemamā veidā var sniegt:

a) uzrādot muitas dienestu apliecinātu dokumentu, kas pierāda, ka attiecīgās preces ir uzrādītas galamērķa muitas iestādē. Šajā dokumentā jābūt informācijai, pēc kuras preces iespējams identificēt,

vai

b) uzrādot trešā valstī izsniegtu muitas dokumentu, kurš apstiprina preču laišanu brīvā apgrozībā, vai arī šī dokumenta norakstu vai fotokopiju; noraksta vai fotokopijas pareizību apliecina vai nu iestāde, kas vizējusi dokumenta oriģinālu, vai

attiecīgās trešās valsts iestāde vai kādas dalībvalsts iestāde. Dokumentā jābūt informācijai, pēc kuras preces iespējams identificēt,

vai

c) ja piemēro ATA konvenciju — sniedzot Konvencijas 8. pantā minētos pierādījumus."

16 Regula Nr. 719/91 un Īstenošanas regula tika atceltas attiecīgi ar Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulu (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.) un Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Regulai Nr. 2913/92 (OV L 253, 1. lpp.), kas ir piemērojamas no 1994. gada 1. janvāra.

17 Regulas Nr. 2454/93 454. panta 3. punkta pirmās daļas sākotnējā redakcija bija šāda:

"Ja nav iespējams noteikt, kurā teritorijā nodarījums vai pārkāpums izdarīts, tad uzskata, ka nodarījums vai pārkāpums izdarīts tajā dalībvalstī, kurā tas atklāts, ja vien 455. panta 1. punktā noteiktā termiņā muitas dienestiem pieņemamā veidā netiek sniegti pierādījumi par pārvadājuma likumību vai par vietu, kur nodarījums vai pārkāpums reāli izdarīts."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

18 1992. gada 26. novembrī *Kantoor der douane en accijnzen te Antwerpen* (Muitas un akcīzes nodokļu iestādes Antverpenes birojs) (Beļģija) tika iesniegta TIR-TABAK 9445594 karnete cigarešu transportēšanai uz Maķedoniju. Karnetes turētājs bija *Jan de Lely*. Šī pārvadājuma galvotāja apvienība bija *Fédération royale belge des transporteurs* (turpmāk tekstā — "*Febetra*").

19 1992. gada 27. novembrī vai laika posmā ap šo datumu šajā pārvadājumā izmantotais vilcējs ar piekabi un cigarešu krava Limburgā pie Lānas [*Limburg an der Lahn*] (Vācija) tika nozagta.

20 Konstatējot, ka Antverpenē uzsāktā TIR karnetes procedūra nav noslēgta, *Belgische Staat* pieprasīja samaksāt ar šo pārvadājumu saistītos ievedmuitas un akcīzes nodokļus un pieņēma attiecīgu piedziņas rīkojumu. Par TIR karnetes procedūras nenoslēgšanu *Febetra* tika informēta ar 1993. gada 4. marta vēstuli.

21 TIR karnetes turētājam par procedūras saistībā ar šo karneti nenoslēgšanu savukārt tika paziņots tikai 1994. gada 17. novembrī.

22 *Jan de Lely* iepriekš minēto rīkojumu apstrīdēja *Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen* (Antverpenes Pirmās instances tiesa).

23 Šajā tiesā *Jan de Lely* lūdza atcelt šo rīkojumu.

24 Pirmajā instancē notiekošajā tiesvedībā *Jan de Lely* bija iesniedzis, pirmkārt, Kerkrādes [*Kerkrade*] (Nīderlande) Municipālās policijas 1993. gada 13. februārī sagatavoto protokolu, no kura izriet, ka zādzība Vācijā ir notikusi 1992. gada 27. novembrī, un, otrkārt, *Arrondissementsrechtbank te Maastricht* [Māstrihtas Iecirkņa tiesas] 1993. gada oktobrī pasludinātos spriedumus, ar kuriem tikuši notiesāti zādzības izdarītāji.

25 Ar 2003. gada 17. oktobra spriedumu *Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen* noraidīja *Jan de Lely* iesniegto prasību.

26 Tādēļ *Jan de Lely* iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu *Hof van beroep te Antwerpen* (Antverpenes Apelācijas instances tiesa).

27 Šādos apstākļos *Hof van beroep te Antwerpen* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus trīs prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Īstenošanas regulas] 2. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar [TIR konvencijas] 11. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka TIR konvencijas 11. panta 1. punktā noteiktais noilguma termiņš attiecas tikai uz galvotāju apvienību, taču ne uz karnetes turētāju, vai attiecīgi, ka viena gada termiņa pārsniegšana pēc TIR karnetes pieņemšanas attiecībā pret karnetes turētāju ietekmē muitas parāda vai akcīzes nodokļu un īpašo akcīzes nodokļu piedzīšanu un viņa atbildību un viena gada termiņa pārsniegšanas rezultātā kompetentās muitas iestādes zaudē tiesības uz šī parāda piedziņu?

2) Vai [Īstenošanas regulas] 2. panta 2. un 3. punkts, aplūkojot tos kopā ar [TIR konvencijas] 11. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos

paredzētais termiņš attiecas tikai uz pārvadājuma likumības pierādīšanu, bet neattiecas uz vietas, kurā izdarīts nodarījums vai pārkāpums, pierādīšanu?

3) Vai [Īstenošanas regulas] 2. panta 2. un 3. punkts, aplūkojot tos kopā ar [TIR konvencijas] 11. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiktāl, ciktāl tajos paredzētais termiņš attiecas arī uz vietas, kurā ir izdarīts nodarījums vai pārkāpums, pierādīšanu, šis termiņš nav uzskatāms par noilguma termiņu un karnetes turētājs šos pierādījumus var iesniegt arī pēc šī termiņa beigām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

28 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Īstenošanas regulas 2. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar TIR konvencijas 11. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka paziņošanai par TIR karnetes procedūras nepabeigšanu noteiktā termiņa neievērošanas sekas attiecībā pret karnetes turētāju ir tādas, ka kompetentajiem muitas dienestiem vairs nav tiesību iekasēt nodokļus un citus maksājumus, kas maksājami saistībā ar starptautisku preču pārvadājumu, kas veikts, izmantojot iepriekš minēto karneti.

Lietas dalībnieku apsvērumi

29 Prasītājs pamata lietā vispirms norāda, ka no Īstenošanas regulas 2. panta 1. punkta apvienojumā ar TIR konvencijas 11. panta 1. punktu *expressis verbis* izriet, ka kompetentajām iestādēm viena gada laikā no TIR karnetes pieņemšanas brīža ir

jāinformē TIR karnetes turētājs, kā arī galvotāja apvienība par attiecīgo nodarījumu vai pārkāpumu. Šīs paziņošanas rezultātā TIR karnetes turētājs var iesniegt tā rīcībā esošos pierādījumus ar mērķi savlaicīgi noteikt par muitas nodokļu piedziņu atbildīgo valsti. Prasītājs pamata lietā arī precizē, ka šī termiņa neievērošana rada noilgumu muitas parāda piedziņai, ja attiecīgā persona var iesniegt pierādījumus par vietu, kur nodarījums vai pārkāpums ticis faktiski izdarīts. Tā tas esot arī pamata lietā. Visbeidzot, prasītājs apgalvo, ka no TIR konvencijas noteikumiem un it īpaši tās 8. panta 1. un 7. punkta izriet, ka samaksa vispirms ir jāprasa no TIR karnetes turētāja un tikai pēc tam — no galvotājas apvienības. Līdz ar to neesot loģiski, ka parādam ir iestājies noilgums attiecībā pret galvotāju apvienību, bet tas nav iestājies attiecībā pret TIR karnetes turētāju.

30 Beļģijas valdība uzskata, ka Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā paredzētais termiņš nozīmē viena gada termiņu, kas sākas no TIR karnetes pieņemšanas brīža, kā tas noteikts TIR konvencijas 11. panta 1. punktā. Beļģijas valdība uzskata, ka iepriekš minētajā 2. panta 1. punktā paredzēto termiņu tomēr nevar uzskatīt par noilguma termiņu. Būtībā nedz Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā, nedz tās pamatā esošajā regulā, proti, Regulā Nr. 719/91, nedz arī citos Kopienu tiesību noteikumos nav ietvertas nekādas norādes, kas to apstiprinātu. Savukārt no TIR konvencijas 11. panta 1. punkta formulējuma un šīs konvencijas mērķa izriet, ka tajā paredzētais termiņš ir noilguma termiņš, bet tikai attiecībā pret galvotāju apvienību. TIR konvencijā nav reglamentēta TIR karnetes turētāja maksājamo summu piedziņas kārtība.

31 Eiropas Kopienu Komisija arī uzskata, ka TIR konvencijas 11. panta 1. punktā paredzētais termiņš, visticamāk, ir noilguma termiņš attiecībā pret galvotāju apvienību. Tomēr šāds secinājums nav acīmredzams, ja runa ir par tiesiskajām attiecībām starp TIR karnetes turētāju un kompetentajām iestādēm. No strīdīgo noteikumu formulējuma, kā arī visas TIR konvencijas izriet, ka TIR karnetes turētājam ir pienākums ievērot pienācīgu rūpību saistībā ar pārvadājumu, kas veikts, izmantojot TIR karneti. Tiek uzskatīts, ka pretēji galvotājai apvienībai TIR karnetes turētājs ir informēts par

iespējamajiem nodarījumiem vai pārkāpumiem, kas izdarīti pārvadājuma laikā, un ka līdz ar to tas var paredzēt, ka kompetentās iestādes uzsāks pret to parāda piedziņas procedūru.

32 Komisija piebilst, ka TIR karnetes turētāja informēšanai noteiktā termiņa mērķis ir vienīgi veicināt to, lai kompetentās iestādes savlaicīgi uzsāktu attiecīgo procedūru šī muitas parāda piedziņai. Tādējādi ar šo termiņu tiek aizsargātas Kopienu intereses nodrošināt savlaicīgu Kopienu pašu resursu sagādi. Līdz ar to TIR karnetes turētāja informēšanai noteiktā termiņa neievērošana neietekmē muitas parāda piedziņas iespējamību. Šāda interpretācija atbilst arī pašreiz spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam.

Tiesas atbilde

33 Vispirms ir jānorāda, ka gadījumā, ja pārvadājuma, izmantojot TIR karneti, laikā tiek konstatēts, ka ir izdarīts kāds nodarījums vai pārkāpums, TIR karnetes turētāja informēšanai par TIR karnetes procedūras nepabeigšanu noteiktais termiņš ir paredzēts Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā.

34 Saskaņā ar šo 2. panta 1. punktu kompetentajām iestādēm TIR konvencijas 11. panta 1. punktā paredzētajā termiņā ir jāinformē TIR karnetes turētājs un galvotāja apvienība par attiecīgi izdarīto nodarījumu vai pārkāpumu.

35 Iepriekš minētajā 11. panta 1. punktā ir paredzēts, ka kompetentās iestādes nav tiesīgas prasīt galvotājai apvienībai samaksāt TIR konvencijas 8. panta 1. un 2. punktā minētās

summas, ja TIR karnetes turētājam un galvotājai apvienībai viena gada laikā no TIR karnetes pieņemšanas dienas nav ticis paziņots par TIR karnetes procedūras nepabeigšanu (šajā sakarā skat. 2009. gada 19. marta spriedumu lietā C-275/07 Komisija/Itālija, Krājums, I-2005. lpp., 92. punkts).

36 Kaut arī no tā izriet, ka TIR karnetes turētāja informēšanai paredzētais termiņš ir viens gads, sākot no brīža, kad kompetentās iestādes ir pieņēmušas TIR karneti (skat. 2006. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-312/04 Komisija/Nīderlande, Krājums, I-9923. lpp., 50. punkts), atklāts tomēr paliek jautājums par to, vai Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā ietvertā atsauce uz TIR konvencijas 11. panta 1. punktā paredzēto termiņu attiecas tikai uz šī termiņa ilgumu vai arī tā attiecas arī uz šī termiņa izbeigšanās sekām, proti — vai šī termiņa neievērošana rada attiecīgā parāda noilgumu. 11. panta 1. punktā muitas parāda noilgums šī termiņa neievērošanas dēļ būtībā ir paredzēts tikai saistībā ar galvotāju apvienību.

37 Attiecībā uz TIR karnetes turētāju vispirms ir jānorāda, ka nedz Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā, nedz kādā citā šīs regulas noteikumā nav norādīts, kādas sekas var rasties paziņošanai paredzētā termiņa neievērošanas dēļ (šajā sakarā skat. 2002. gada 14. novembra spriedumu lietā C-112/01 *SPKR*, *Recueil*, I-10655. lpp., 28. punkts).

38 Tāpat ir jānorāda, ka īstenošanas regula — ja iespējams — ir jāinterpretē saskaņā ar pamatregulu, kā arī Kopienas noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem (skat. it īpaši 1996. gada 10. septembra spriedumu lietā C-61/94 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-3989. lpp., 52. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *SPKR*, 29. punkts, kā arī 2003. gada 9. janvāra spriedumu lietā C-76/00 P *Petrotub* un *Republica*, *Recueil*, I-79. lpp., 57. punkts).

39 Līdz ar to tas, kādas sekas ir Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā paredzētā termiņa neievērošanai, ir jāizvērtē, ņemot vērā gan Regulu Nr. 719/91, gan TIR konvenciju.

40 Tomēr neviens no Regulas Nr. 719/91 vai TIR konvencijas noteikumiem neļauj izdarīt secinājumu, ka Īstenošanas regulas 2. panta 1. punktā ietvertā TIR karnetes turētāja informēšanai paredzētā termiņa neievērošana ir pamats tā parāda dzēšanai un līdz ar to atbrīvo to no šī parāda samaksas (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SPKR*, 30. punkts).

41 Kā pareizi norādījusi Komisija, no TIR konvencijas vispārējās uzbūves tieši pretēji izriet, ka TIR karnetes turētāja informēšanai noteiktais termiņš, kas paredzēts Īstenošanas regulā, nav noilguma termiņš.

42 No TIR konvencijas izrietošie TIR karnetes turētāja pienākumi liecina par to, ka tiek prezumēts, ka TIR karnetes turētājs ir informēts par pārvadājuma, kas veikts, izmantojot TIR karneti, laikā izdarīto nodarījumu vai pārkāpumu.

43 Tādējādi it īpaši no TIR konvencijas 19. un 21. panta izriet, ka TIR karnetes turētājam autotransporta līdzeklis un krava ir jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē un transportlīdzeklis kopā ar kravu un attiecīgo TIR karneti ir jāuzrāda muitai pārbaudei katrā muitas iestādē ceļā un galamērķa muitas iestādē. No tā izriet, ka TIR karnetes turētājs pretēji galvotājai apvienībai tiek uzskatīts par informētu par pārvadājuma, izmantojot TIR karneti, norisi.

44 Šādos apstākļos Īstenošanas regulā paredzētā viena gada termiņa neievērošana nekādi neietekmē ar attiecīgo pārvadājumu saistīto nodokļu un citu maksājumu piedziņas iespējamību, tāpat kā tas neietekmē arī kompetento iestāžu tiesības veikt to piedziņu no TIR karnetes turētāja.

45 Pretēji prasītāja pamata lietā apgalvotajam jautājumam par to, vai TIR karnetes turētājs iepriekš minētā termiņa neievērošanas gadījumā var iesniegt pierādījumus par

nodarījuma vai pārkāpuma faktisko izdarīšanas vietu, nosakot, vai šis paziņošanai paredzētais termiņš ir noilguma termiņš, nav nekādas nozīmes.

46 Ir tiesa, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *SPKR* Tiesa tika lūgta interpretēt tiesību normu, kas arī attiecās uz paziņošanai paredzētā termiņa neievērošanu, proti, Regulas Nr. 2454/93 379. panta 1. punktā paredzētā termiņa, kas attiecās uz ārējā tranzīta procedūru, neievērošanu. Tiesa šajā sakarā konstatēja, ka iepriekš minētajā pantā paredzētā vienpadsmit mēnešu termiņa neievērošana neatbrīvo galveno atbildīgo personu no muitas parāda samaksas pienākuma, tostarp tādēļ, ka šai personai bija paziņots par šo parāda summu paredzētajā termiņā un attiecīgā persona nebija varējusi iesniegt pierādījumus par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu, kā tas paredzēts citā šīs regulas pantā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SPKR*, 32. punkts).

47 Prasītājs pamata lietā uzskata, ka no šī sprieduma izriet, ka termiņa neievērošana nav pamats, lai iestātos muitas parāda piedziņas noilgums, ja attiecīgā persona nav varējusi iesniegt pierādījumus par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu. Prasītājs *a contrario* no tā secina, ka šī termiņa neievērošana rada šī parāda piedziņas noilgumu, ja attiecīgā persona var iesniegt šādus pierādījumus.

48 Tiesa iepriekš minētajā spriedumā lietā *SPKR* ir atzinusi, ka attiecīgā paziņošanas termiņa neievērošana pati par sevi nav šķērslis attiecīgā muitas parāda piedziņai (skat. 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-460/01 Komisija/Nīderlande, Krājums, I-2613. lpp., 60. punkts). Tiesa iepriekš minētā sprieduma lietā *SPKR* 32. punktā ir atgādinājusi, ka pēc paziņošanas termiņa izbeigšanās šī parāda piedziņas iespējamība ir atkarīga arī no citiem apstākļiem, tostarp pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu neesamības.

49 Pretēji prasītāja pamata lietā apgalvotajam Tiesa līdz ar to nekādā veidā nav saistījusi paziņošanas termiņa noilgumu ar iespēju iesniegt pierādījumus par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu.

50 Visbeidzot, ir arī jāprecizē, ka Īstenošanas regulas 2. panta 1. punkta mērķis ir nodrošināt rūpīgu un vienveidīgu noteikumu piemērošanu jautājumā par muitas nodokļu un citu maksājumu piedziņu, lai ātri un efektīvi varētu iekasēt Kopienu pašu resursus (iepriekš minētais 2006. gada 5. oktobra spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 54. punkts, un pēc analoģijas — iepriekš minētais 2005. gada 14. aprīļa spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 60. punkts).

51 Ņemot vērā šo mērķi, attiecībā uz TIR karnetes turētāju paredzētais viena gada termiņš, kā to norādījusi arī Komisija, ir uzskatāms par procesuālu noteikumu, kurš attiecas tikai un vienīgi uz administratīvajām iestādēm ar mērķi panākt pēc iespējas ātrāku to iesaistīšanos (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SPKR*, 34. punkts).

52 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Īstenošanas regulas 2. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar TIR konvencijas 11. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka TIR karnetes turētāja informēšanai par TIR karnetes procedūras nepabeigšanu paredzētā termiņa neievērošanas dēļ kompetentās muitas iestādes nezaudē nodokļu un citu maksājumu, kas maksājami saistībā ar starptautisku preču pārvadājumu, kas veikts, izmantojot TIR karneti, piedziņas tiesības.

Par otro jautājumu

53 Uzdodot savu otro jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Īstenošanas regulas 2. panta 2. un 3. punkts, aplūkojot tos kopā ar TIR konvencijas 11. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos ir noteikts tikai pierādījumu par pārvadājuma likumīgumu iesniegšanai paredzētais termiņš, nevis pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņš.

Lietas dalībnieku apsvērumi

54 Prasītājs pamata lietā uzskata, ka tiesiskās drošības princips neļauj interpretēt Īstenošanas regulas 2. panta 2. un 3. punktu tādējādi, ka tajos ir noteikts arī pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņš.

55 Beļģijas valdība savukārt uzskata, ka valsts tiesai ir jāpiemēro pierādījumu iesniegšanu reglamentējošās valsts tiesību normas, jo Īstenošanas regulas 2. panta 2. punktā ir noteikts termiņš tikai pierādījumu par pārvadājuma likumīgumu iesniegšanai, nevis pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma faktiskās izdarīšanas vietu iesniegšanai. Šo interpretāciju, pēc Beļģijas valdības domām, apstiprina, pirmkārt, Īstenošanas regulas 2. panta 3. punkts, kurā ir reglamentēta tikai pierādījumu par pārvadājuma, izmantojot TIR karneti, likumīgumu iesniegšana, un, otrkārt, Regulas Nr. 2454/93 454. panta 3. punkta pirmās daļas spēkā stāšanās, saskaņā ar kuru Kopienu likumdevējs no šī brīža *expressis verbis* ir noteicis termiņu pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma vietu iesniegšanai.

56 Beļģijas valdība norāda, ka šis jautājums katrā ziņā ir jārisina ar zināmu elastību, dodot laiku kompetentajām iestādēm noskaidrot nodarījuma vai pārkāpuma faktisko izdarīšanas vietu.

57 Arī Komisija uzskata, ka valsts tiesa ir tā, kurai gadījumā, ja Kopienu tiesībās nav noteikts konkrēts termiņš, saskaņā ar tās valsts tiesībās pierādījumu jomā pastāvošajiem kritērijiem ir jānosaka, vai tajā izskatāmajā konkrētajā lietā, ņemot vērā visus apstākļus, pierādījumi par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu ir iesniegti paredzētajā termiņā. Savā vērtējumā valsts tiesai ir jāņem vērā, pirmkārt, tas, ka TIR karnetes turētājs nedrīkst būt tādā situācijā, kad viņam faktiski nav iespējams iesniegt iepriekš minētos pierādījumus, un, otrkārt, ka attiecīgais termiņš nedrīkst būt pārāk garš, lai juridiski un faktiski nebūtu neiespējami veikt citā dalībvalstī maksājamo summu piedziņu.

Tiesas atbilde

58 Attiecībā uz pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņu ir jāatceras, ka Regulas Nr. 719/91 10. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, ja nav iespējams noteikt, kurā teritorijā nodarījums vai pārkāpums izdarīts, tiek pieņemts, ka tas ir izdarīts tajā dalībvalstī, kurā tas atklāts, ja vien paredzētajā termiņā kompetentajām iestādēm pieņemamā veidā netiek iesniegti pierādījumi par pārvadājuma likumību vai vietu, kurā nodarījums vai pārkāpums ir faktiski izdarīts.

59 Iepriekš minētais 10. panta 3. punkts tika ieviests ar Īstenošanas regulas 2. panta 2. punktu, kurā — atsaucoties uz TIR konvencijas 11. panta 2. punktu — ir noteikts termiņš pierādījumu par pārvadājuma likumīgumu iesniegšanai. Tomēr šajā 2. panta 2. punktā nekas nav minēts par pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņu.

60 Atbilstoši tā formulējumam Īstenošanas regulas 2. panta 2. punkts līdz ar to attiecas vienīgi uz pierādījumu par pārvadājuma likumīgumu iesniegšanas termiņu, nevis uz pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņu.

61 Šo secinājumu, kā norādījusi Beļģijas valdība, apstiprina arī tā paša 2. panta 3. punkts, kurā atrunāta pierādījumu iesniegšana tikai attiecībā uz pārvadājuma likumīgumu.

62 Tāpat ir jānorāda, ka Īstenošanas regulas 2. panta 2. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka tajā paredzētais termiņš ir arī termiņš, kādā ir jāiesniedz pierādījumi par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu.

63 Kopienu likumdevējs ir tas, kuram ir jānosaka pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanai paredzētais termiņš. Šajā sakarā ir jānorāda, ka šo pierādījumu iesniegšanai paredzētais termiņš vēlāk ir ticis noteikts arī Regulas Nr. 2454/93, kas ir Regulas Nr. 2913/92 īstenošanas regula, 454. panta 3. punkta pirmajā daļā. Tomēr Regula Nr. 2454/93 šajā gadījumā nav piemērojama *ratione temporis*.

64 Ir taisnība, ka Tiesa savā 2003. gada 23. septembra spriedumā lietā C-78/01 *BGL* (*Recueil*, I-9543. lpp.) attiecībā uz galvotāju apvienību ir atzinusi, ka tās rīcībā ir divu gadu termiņš pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanai un tas sākas no brīža, kad tai ir nosūtīts attiecīgs samaksas pieprasījums.

65 Tomēr ir jānorāda, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *BGL* Tiesa savu nolēmumu ir pieņēmusi konkrētā kontekstā, proti, saistībā ar Regulas Nr. 2454/93 454. un 455. pantu, kas bija piemērojami attiecīgās lietas pamatā esošajiem faktiem. Kā norādīts šī sprieduma 63. punktā, šajos pantos *expressis verbis* ir paredzēts pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņš, tomēr šobrīd izskatāmajā lietā šāda Kopienu tiesību akta nav, jo iepriekš minētās tiesību normas nav piemērojamas *ratione temporis*.

66 Līdz ar to, kā norādījušas arī Beļģijas valdība un Komisija, ja attiecībā uz pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanas termiņu nepastāv Kopienu tiesiskais regulējums, valsts tiesa ir tā, kurai saskaņā ar tās valsts tiesībās pierādījumu jomā pastāvošajiem kritērijiem ir jānosaka, vai tajā izskatāmajā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus apstākļus, pierādījumi ir iesniegti paredzētajā termiņā (pēc analoģijas skat. 2000. gada 23. marta spriedumu apvienotajās lietās C-310/98 un C-406/98 *Met-Trans* un *Sagpol*, *Recueil*, I-1797. lpp., 29. un 30. punkts).

67 Tomēr Tiesai ir jānorāda noteikti Kopienu tiesību kritēriji vai principi, kas ir jāievēro šādā vērtējumā (pēc analoģijas skat. 2008. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-309/06 *Marks & Spencer*, Krājums, I-2283. lpp., 61. punkts).

68 Līdz ar to valsts tiesai, pirmkārt, ir jāņem vērā fakts, ka pierādījumi par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu tiek iesniegti ar mērķi apstrīdēt tās dalībvalsts kompetenci, kas veikusi nodokļu un citu maksājumu piedziņu, tai pat laikā norādot, kura dalībvalsts būs tiesīga iekasēt šos maksājumus, ja ar nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu saistītā prezumpcija tiktu uzskatīta par atspēkotu (iepriekš minētais spriedums lietā *BGL*, 54. punkts).

69 Šī otra dalībvalsts ir jānosaka ātri, lai tā varētu veikt visus vajadzīgos pasākumus attiecīgo maksājumu piedziņai. Līdz ar to, ja valsts tiesībās būtu paredzēts pārmērīgi ilgs termiņš, pilnīga Kopienu tiesību iedarbība netiktu nodrošināta, kā rezultātā juridiski un faktiski vairs nebūtu iespējams piedzīt citā dalībvalstī maksājamās summas (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *BGL*, 55. punkts).

70 Otrkārt, ir jāatceras, ka tiesību uz aizstāvību ievērošana jebkurā tiesvedībā, kas uzsākta pret kādu personu un kuras rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs tiesību akts, tostarp arī tādā tiesvedībā, kuras rezultātā var tikt piemērotas sankcijas, ir Kopienu tiesību pamatprincips. Šis princips prasa, lai visām personām, kurām var tikt piemērots sods, būtu iespēja pienācīgi darīt zināmu savu viedokli par apsvērumiem, pamatojoties uz kuriem, ir piemērots šis sods, un sniegt visus atbilstošos pierādījumus savai aizstāvībai (skat. 1990. gada 21. marta spriedumu lietā C-142/87 Beļģija/Komisija, saukts par "Tubemeuse", *Recueil*, I-959. lpp., 46. un 47. punkts; 1994. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-135/92 *Fiskano*/Komisija, *Recueil*, I-2885. lpp., 39. un 40. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *BGL*, 52. punkts).

71 No tā izriet, ka valsts tiesai, tādā lietā kā pamata lieta izvērtējot pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanai paredzēto termiņu, ir jāpārliecinās, ka TIR karnetes turētājam nav faktiski neiespējami sniegt šādus pierādījumus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *BGL*, 66. punkts).

72 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild šādi: Īstenošanas regulas 2. panta 2. un 3. punkts, aplūkojot tos kopā ar TIR konvencijas 11. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos ir noteikts tikai termiņš pierādījumu par attiecīgā pārvadājuma likumīgumu iesniegšanai, nevis termiņš pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanai. Valsts tiesai saskaņā ar tās valsts tiesībās pierādījumu jomā pastāvošajiem kritērijiem ir jānosaka, vai tajā izskatāmajā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus apstākļus, attiecīgie pierādījumi ir iesniegti paredzētajā termiņā. Tomēr valsts tiesai šis termiņš ir jāizvērtē, ņemot vērā Kopienu tiesības un tostarp to, ka, pirmkārt, šis termiņš nedrīkst būt pārāk garš, lai juridiski un faktiski būtu iespējams piedzīt citā dalībvalstī maksājamās summas, un, otrkārt, šim termiņam ir jābūt tādam, lai TIR karnetes turētājs neatrastos tādā situācijā, kad viņam faktiski nav iespējams sniegt šādus pierādījumus.

Par trešo jautājumu

73 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

74 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Komisijas 1991. gada 12. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1593/91, ar ko īsteno Padomes Regulu (EEK) Nr. 719/91 par TIR karnešu un ATA karnešu izmantošanu Kopienā par tranzīta dokumentiem, 2. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar 1975. gada 14. novembrī Ženēvā parakstītās Konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, izmantojot TIR karneti, 11. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka TIR karnetes turētāja informēšanai par TIR karnetes procedūras nepabeigšanu paredzētā termiņa neievērošanas dēļ kompetentās muitas iestādes nezaudē nodokļu un citu maksājumu, kas maksājami saistībā ar starptautisku preču pārvadājumu, kas veikts, izmantojot TIR karneti, piedziņas tiesības;

2) Regulas Nr. 1593/91 2. panta 2. un 3. punkts, aplūkojot tos kopā ar 1975. gada 14. novembrī Ženēvā parakstītās Konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, izmantojot TIR karneti, 11. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos ir noteikts tikai termiņš pierādījumu par attiecīgā pārvadājuma likumīgumu iesniegšanai, nevis termiņš pierādījumu par nodarījuma vai pārkāpuma izdarīšanas vietu iesniegšanai. Valsts tiesai saskaņā ar tās valsts tiesībās pierādījumu jomā pastāvošajiem kritērijiem ir jānosaka, vai tajā izskatāmajā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus apstākļus, attiecīgie pierādījumi ir iesniegti paredzētajā termiņā. Tomēr valsts tiesai šis termiņš ir jāizvērtē, ņemot vērā Kopienu tiesības un tostarp to, ka, pirmkārt, šis termiņš nedrīkst būt pārāk garš, lai juridiski un faktiski būtu iespējams piedzīt citā dalībvalstī maksājamās summas, un, otrkārt, šim termiņam ir jābūt tādam, lai TIR karnetes turētājs neatrastos tādā situācijā, kad viņam faktiski nav iespējams sniegt šādus pierādījumus.

[Paraksti]